

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА В УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН
ФОНД

(лого на ПОД)		(наименование на ПОД)
		(наименование на фонда)
Акционери, притежаващи 10 и над 10 на сто от капитала на ... (наименование на ПОД)		
№	Име, презиме, фамилия за ФЛ/наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %

I. Какво трябва да знаете за допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд (УПФ)

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УПФ е част от Втория стълб на пенсионната система в България. То се осъществява от частни пенсионноосигурителни дружества, които учредяват и управляват този вид фондове. Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УПФ не замества, а допълва държавното пенсионно осигуряване (Първи стълб), като целта е осигурените лица да получат освен „държавната“ пенсия и втора допълнителна пенсия. Всяко пенсионноосигурително дружество (ПОД) може да управлява само по един УПФ.

В УПФ задължително се осигуряват лицата, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени във фонд „Пенсии“, съответно – във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване, освен ако изберат да променят осигуряването си от УПФ в държавното обществено осигуряване. В УПФ се осигуряват и лицата, които изберат да възобновят осигуряването си в такъв фонд, ако в предходен момент са упражнили посоченото право на промяна на осигуряването си.

Осигурителната вноска е месечна и възлиза на 5 % от осигурителния доход. Тя се разпределя между работодателя (2,8 %) и работника (2,2 %). Самоосигуряващите се лица и морските лица се осигуряват в УПФ изцяло за своя сметка. С размера на осигурителната вноска за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УПФ се намалява размерът на вноската за фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване (ДОО). Задължителните осигурителни вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП). Работодателите удържат от трудовото възнаграждение частта от осигурителната вноска, която е за сметка на работника, и заедно с частта, която е за сметка на работодателя, я превеждат на НАП. Впоследствие НАП превежда вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване на съответния пенсионен фонд, в който е осигурено лицето.

Осигурителните вноски на всяко лице се натрупват по негова индивидуална партида във фонда. Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на УПФ. ПОД управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигуреният в УПФ има право на:

– Допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му за пенсиониране от ДОО по чл. 68, ал. 1 КСО или до една година преди навършване на тази възраст, в случай че са изпълнени предвидените в КСО условия. Пенсионноосигурителното дружество изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне в управлението от него фонд за изплащане на пожизнени пенсии на натрупаните средства по индивидуалната партида или на допълнения размер на средствата в случаите, предвидени в КСО. Размерът на пенсията се определя въз основа на натрупаната в индивидуалната партида сума, след допълването ѝ при необходимост съгласно правилата на КСО, таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт, и технически лихвен процент.

– Еднократно или разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида при придобито право на допълнителна пожизнена пенсия за старост. Когато средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, включително след извършване на допълване, са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост, но надвишават трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определяне на стойността на средствата по партидата, осигуреното лице има право да ги

получи разсрочено. Когато размерът на средствата по индивидуалната партия е по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, включително след извършване на допълване, те се изплащат на лицето еднократно.

– Еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партия, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто.

При смърт на осигурено в УПФ лице на неговите наследници по закон се изплаща еднократно или разсрочено натрупаната по индивидуалната му партия сума.

Надзорът върху ПОД се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

II. Какво трябва да знаете при първоначалния избор на УПФ

1. Как и кога трябва да се избере УПФ

Изборът на УПФ е личен и свободен и Ви не сте длъжни да се съобразявате с препоръките на трети лица, включително и с тези на Вашия работодател. При или по повод този избор пенсионноосигурителните дружества, техните акционери, осигурителни посредници или други лица нямат право да Ви предоставят, да Ви предлагат или да Ви обещават под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги.

В 3-месечен срок от първоначалното възникване на задължението Ви за осигуряване (напр. сключване на първи трудов договор, започване на дейност като самостоятелно заето лице и др.) Ви имате право да изберете УПФ, в който да постъпват осигурителните Ви вноски. За целта трябва да подадете заявление за участие в УПФ (заявление за участие) до дружеството, управляващо избора от Вас фонд. В случай че не подадете заявление или го подадете след посочения срок, ще бъдете служебно разпределен на случаен принцип.

Необходимо е да имате предвид, че всяко лице, подлежащо на допълнително задължително пенсионно осигуряване в УПФ, може да се осигурява само в един фонд. Ако подадете повече от едно заявление за участие в два или повече УПФ, управлявани от различни ПОД, се счита, че не сте направили избор и също ще подлежите на служебно разпределение.

Изборът Ви за УПФ не води до автоматично избиране и на професионален пенсионен фонд (ППФ), ако имате задължение за осигуряване и в такъв вид фонд. В този случай е необходимо да подадете отделно заявление за участие в ППФ.

2. Къде и как се подава заявлението за участие и се сключва осигурителният договор

Заявлението за участие трябва да подадете в офис на дружеството, управляващо избора от Вас УПФ, чрез осигурителен посредник на това дружество или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Когато подавате заявлението чрез осигурителен посредник, той трябва да Ви представи документ, който го легитимира за упражняване на дейността по приемане на заявление за участие и за сключване на осигурителни договори от името и за сметка на дружеството. В случай че имате съмнения дали определено лице действително е посредник на дружеството, можете да направите справка във водения от КФН регистър, достъпен на нейната интернет страница (www.fsc.bg).

При попълване на заявлението за участие спазвайте указанията, разписани на гърба му. Когато заявлението се подава на хартиен носител, е необходимо подписът Ви върху първия му екземпляр да бъде нотариално заверен. Не оставяйте непопълнени данни и не правете поправки. ПОД ще Ви окаже необходимото съдействие. Следва да имате предвид, че заявлението Ви няма да бъде прието, ако е без нотариална заверка на подписа (съответно – електронното заявление не е подписано с квалифициран електронен подпис), с непопълнени данни или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки няма да можете да бъдете идентифициран като заявител или няма да могат да бъдат вписани необходимите данни в електронния регистър на фонда.

Когато сте подали заявление на хартиен носител, вторият екземпляр от него трябва да Ви бъде върнат незабавно. В случай че сте подали заявлението като електронен документ електронно копие от него, подписано с електронния подпис на дружеството, трябва да Ви бъде изпратено на e-mail адреса, който е посочен в електронния Ви подпис, незабавно след получаването му (съответно – на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден).

След като сте подали заявление за участие, Ви трябва да сключите и осигурителен договор с ПОД. В качеството си на страна по договора имате право да получите екземпляр от него, както и от правилника за организацията и дейността на избора от Вас УПФ и инвестиционната му политика. Пазете договора, тъй като той съдържа условията на Вашето осигуряване.

3. Кои нормативни актове уреждат реда и начина за първоначален избор на УПФ

Нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване се съдържа в част II на КСО и в подзаконовите актове по прилагането му.

Начинът и срокът за подаване на заявления за участие в УПФ са регламентирани в чл. 137, ал. 3 КСО.

Редът за подаване на заявление за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и изискванията към неговата форма и съдържание са уредени в Наредба № 33 от 2006 г. на КФН за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд.

Служебното разпределение се осъществява по начин и ред, определени от НАП и КФН в Инструкция № 1 от 2006 г. за реда и начина за служебно разпределение на лицата, неизбрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

III. Общи указания за осигуреното в УПФ лице

1. След като придобиете качеството на осигурено в УПФ лице, може да проверявате дали във Вашата партия във фонда редовно постъпват вноски. Справка може да направите на страницата на НАП (www.nap.bg). За ползване на електронната услуга е необходимо да подадете заявление в офис на НАП, за да Ви бъде издаден персонален идентификационен код (ПИК). В случай че Вашият работодател не превежда задължителните осигурителни вноски, които дължи, отправете сигнал до НАП.

2. Следете състоянието на индивидуалната си партия. ПОД е длъжно всяка година до 31 май да Ви изпраща извлечение от нея. Извлечението съдържа информация за натрупаните средства по партията Ви към края на предходната година, постъпилите вноски, постигнатата доходност, извършените плащания и начислените такси и удържки. Дружеството е длъжно да Ви предостави тази информация и при поискване. Справка за състоянието на индивидуалната партия може да направите и на интернет страницата на дружеството, като е необходимо предварително да Ви бъде издаден идентификатор.

3. Уведомявайте ПОД при всяка промяна в личните Ви данни, записани в подаденото от Вас заявление за участие, съответно в осигурителния договор, като е необходимо да приложите и копия от документите, удостоверяващи това обстоятелство. Така ще бъдат защитени Вашите интереси.

4. Информирайте се как се управляват Вашите средства. Дружеството ежедневно оповестява във всеки свой офис и на страницата си в интернет стойността на 1 дял на пенсионния фонд. То обявява стойността на един дял за последния работен ден на всеки месец и в един централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

5. В случай че Вашите права са нарушени, Вие можете да отнесете въпроса по Ваш избор до:

> пенсионноосигурителното дружество;

> попечителския съвет на УПФ;

> Комисията за финансов надзор;

> секторната помирителна комисия или медиатор към Комисията за защита на потребителите (за да сезирате секторната помирителна комисия, е необходимо да сте се обърнали по същия въпрос първо към пенсионноосигурителното дружество);

> съда.

6. Вие можете да се прехвърлите в УПФ, управляван от друго дружество, ако е изтекла една година от датата на сключване на първия Ви осигурителен договор. Когато в правилника или в инвестиционната политика на фонда бъдат извършени промени, които не произтичат от изменения в нормативната уредба и не са свързани с промяна в седалището или адреса на управление на ПОД, Вие можете да се прехвърлите в друг фонд, дори да не е изтекъл този срок.

Когато придобиете право на пенсия от УПФ, имате право еднократно да промените участието си и да прехвърлите натрупаните средства по индивидуалната си партия или сумата по партията след допълването ѝ по правилата на КСО, което от двете е по-голямо, в УПФ, управляван от друго ПОД.

7. Вие можете да изберете да промените осигуряването си в УПФ (Втори стълб), като прехвърлите натрупаните средства по индивидуалната Ви партия в държавното обществено осигуряване (Първи стълб), при условие че са спазени законовите изисквания. За целта се подава заявление до Националната агенция за приходите. След изтичането на една година от този избор Вие имате право при условията, предвидени в КСО, да възобновите осигуряването си в УПФ, като в този случай заявлението се подава в съответното пенсионноосигурително дружество, управляващо избора от Вас пенсионен фонд.

IV. Основни характеристики на УПФ „_____“

1. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

1.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

1.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови финансови инструменти	
2.	Дялови финансови инструменти (акции, права и дялове)	
3.	Банкови депозити	
4.	Инвестиционни имоти	

1.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може, както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигната номинална доходност за последните 5 години

Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

1.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите на дружеството и на неговата страница в интернет (www.....).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН www.fsc.bg.

До 10-о число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти за управлявания от него УПФ.

2. Такси и удържки

При управлението на фонда ПОД събира следните такси и удържки:

Наименование на таксата/удържката	Размер на таксата/удържката
<i>(посочват се изчерпателно всички такси и удържки съгласно правилника на фонда)</i>	

3. Гаранции

ПОД е длъжно да постигне минимална доходност при управление на активите на фонда, която може да бъде положителна или отрицателна. Също така дружеството е длъжно да гарантира brutния размер на преведените по индивидуалната Ви партида осигурителни вноски при определянето на пенсията Ви, съответно на еднократното или разсроченото изплащане при придобито право на пенсия от УПФ.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД:

- на тел. ... (тел. за контакти на ПОД);
- *www* (интернет страница на ПОД);
- от неговите осигурителни посредници и служители;
- от Комисията за финансов надзор (*www.fsc.bg*).

Вие можете да се запознаете с документите с основна информация за осигурените лица на останалите пенсионноосигурителни дружества на техните интернет страници.

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда, инвестиционната политика и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този документ!

Този документ е изготвен на г.